

Załącznik nr 1

do Uchwały Nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **wokalistyka**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: **Uniwersytet Muzyczny
Fryderyka Chopina w Warszawie**

Data przeprowadzenia wizytacji: **12-13 maja 2021**

Warszawa, 2021

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	9
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	14
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	17
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	19
--- 21	
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	21
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	22
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	23
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	26
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	27
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	31
5. Załączniki:	32
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	32

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Teresa Adamowicz-Kaszuba, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Urszula Kryger, ekspert PKA
2. prof. dr hab. Piotr Łykowski, ekspert PKA
3. prof. dr hab. Małgorzata Sekułowicz, członek PKA
4. Piotr Kulczycki, ekspert PKA z grona pracodawców
5. Maria Zagajewska, ekspert PKA z grona studentów
6. Grzegorz Kołodziej, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena programowa na kierunku wokalistyka prowadzonym w Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie (dalej również: UMFC, UMFC w Warszawie) odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonego przez Komisję na rok akademicki 2020/2021. W związku ze stanem epidemii ogłoszonym w Polsce od dnia 20 marca 2020 r. do odwołania, wizytacja przeprowadzona została przez zespół oceniający w formie zdalnej, bez obecności członków zespołu oceniającego w uczelni (wizytacja zdalna). Bieżąca ocena stanowi czwartą ocenę programową tego kierunku studiów. Poprzednia ocena programowa została przeprowadzona w roku akademickim 2013/2014 i zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą zdalnej oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytację poprzedzono zapoznaniem się zespołu oceniającego z raportem samooceny oraz jego aktualizacją przedłożonymi przez Uczelnię. Natomiast raport zespołu oceniającego został opracowany na podstawie hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac dyplomowych wraz z ich recenzjami, a także spotkań zdalnych przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami, w tym nauczycielami akademickimi, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz studentami ocenianego kierunku.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	Wokalistyka	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	sztuki muzyczne	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	– 8 semestrów / 240 pkt ECTS – studia stacjonarne – 6 semestrów / 180 pkt ECTS – studia niestacjonarne	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	960 godzin / 32 pkt ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	– śpiew solowy i aktorstwo – musical – śpiew solowy	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	Licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	56	23
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	2280-3015 (w zależności od specjalności)	1605
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	208	156
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	147-157 (w zależności od specjalności)	106
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	76–85 (w zależności od specjalności)	66

Nazwa kierunku studiów	Wokalistyka	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia II stopnia	
Profil studiów	Ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	sztuki muzyczne	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry / 120 pkt ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	w zależności od wyboru studenta / 16 pkt ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	– śpiew solowy – opera – muzyka dawna – kameralistyka	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	Magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	32	16
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	885	585
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	104	104
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	67-74 (w zależności od specjalności)	64
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	62-66 (w zależności od specjalności)	50

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Przedstawiony raport samooceny został przygotowany rzetelnie, aczkolwiek twórcy nie ustrzegli się pewnych niedokładności. Obszerny wstęp historyczny budzi uznanie, nie wnosi jednak żadnych merytorycznych wartości w kontekście oceny obecnych działań Uczelni i Wydziału. W toku wizytacji większość wątpliwości zostało wyjaśnionych, a ewentualne braki uzupełnione. Ewentualne korekty wymagające działań w dłuższej perspektywie czasowej zostały przedstawione w rekomendacjach przy każdym z kryteriów. Wydział Wokalno-Aktorski Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina prowadzi studia o profilu ogólnoakademickim w dyscyplinie artystycznej sztuki muzyczne na kierunku wokalistyka. Są to trzyletnie niestacjonarne i czteroletnie stacjonarne studia I stopnia oraz dwuletnie studia II stopnia stacjonarne oraz niestacjonarne. Studia licencjackie stacjonarne ośmiosemestralne prowadzone są w dwóch specjalnościach: *śpiew solowy i aktorstwo* oraz *musical*. Studia niestacjonarne licencjackie sześciusemestralne prowadzone są w specjalności śpiew solowy – w języku polskim i w języku angielskim. Studia magisterskie stacjonarne i niestacjonarne prowadzone są w specjalnościach: *śpiew solowy-kameralistyka*, *śpiew solowy-muzyka dawna*, *śpiew solowy-opera* oraz w języku angielskim – również w zakresie śpiewu solowego. Zróżnicowanie czasu trwania studiów stacjonarnych i niestacjonarnych jest uwzględnione w tabelach opisujących efekty uczenia się

Wszystkie przewidziane w planie studiów zajęcia kierunkowe w pełni odpowiadają potencjalnym potrzebom organizatorów (podmiotów) i odbiorców sztuki muzycznej (melomanów).

Ponieważ nazwa specjalności *śpiew solowy i aktorstwo* może budzić zastrzeżenia, zespół oceniający przyjrzał się temu zagadnieniu. Ustalono, że cele kształcenia oraz efekty uczenia się są zgodne z dyscypliną sztuki muzyczne, stwierdzono zatem, że nazwa specjalności w założeniach wskazuje wyłącznie na duży udział zajęć rozwijających umiejętności i kompetencje studentów w zakresie pracy z ciałem, plastyką ruchu, relacjami między partnerami na scenie i estradzie.

Rekomenduje się potrzebę skorygowania nazwy ww. specjalności *śpiew solowy i aktorstwo*, tak by nie kojarzyła się ona z inną dyscypliną niż sztuki muzyczne.

Rada Wydziału Wokalno-Aktorskiego ustaliła w 2018 roku strategię rozwoju i działań Wydziału na lata 2018-2028, wpisując się w założenia misji całej Uczelni. Model edukacji oparty na relacji mistrz-uczeń jest sukcesywnie wzbogacany i poszerzany, zwłaszcza w trakcie realizacji licznych projektów artystycznych i naukowych. Wszystkie działania związane z realizacją programu studiów są związane z prowadzoną na UMFC działalnością w dyscyplinie sztuki muzyczne. Szczególnie istotne dla rozwoju młodych artystów są działania wspólne z zewnętrznymi instytucjami, dają bowiem studentom poszerzone spektrum nabywanej wiedzy i umiejętności. Wybór konkretnych dzieł zbiorowych, które są przygotowywane w procesie kształcenia, corocznie uzgadniany jest nie tylko z interesariuszami wewnętrznymi, ale i zewnętrznymi.

Zastrzeżenia zespołu oceniającego budzi likwidacja Katedry Foniatrii i Audiologii, merytorycznie związanej z kierunkiem wokalistyka, choć pośrednio wynikało to ze zmiany przepisów o szkolnictwie wyższym.

Kierunkowe efekty uczenia się przyporządkowane są przepisom dla poziomów 6-7 (studia pierwszego oraz drugiego stopnia) określonym w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 z późn. zm.) oraz w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 2218) w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Przedstawione w raporcie tabele wskazują na właściwą realizację działań edukacyjnych w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Efekty uczenia się wykazują zgodność z koncepcją i celami kształcenia, są zgodne z aktualnym stanem wiedzy i uwzględniają kompetencje niezbędne do prowadzenia samodzielnej pracy zawodowej, w tym działalności naukowej. Osiągane efekty uczenia się są realne i możliwe do osiągnięcia – zarówno w odniesieniu do studiów licencjackich (stacjonarnych ośmiosemystralnych oraz niestacjonarnych sześciosemystralnych) i magisterskich.

Zajęcia służące realizacji koncepcji oraz zakładanych celów kształcenia i osiągania efektów uczenia się ujęte są w plany studiów obejmujące grupy zajęć: kierunkowych i specjalistycznych – najbardziej zróżnicowanych dla różnych specjalności (np. praca nad emisją głosu i elementami techniki wykonawczej, praca z pianistą, praca nad repertuarem wokalnym i partiami (opera, oratorium, musical itd..), praca nad zadaniami związanymi z wyrażeniem emocji w mowie i śpiewie oraz geście, recytatyw, kameralne zespoły wokalne), podstawowych (m.in. zajęcia z kształcenia słuchu, gry na fortepianie, również edukacji w zakresie grupy zajęć teoretycznych – historia muzyki, analiza form muzycznych, literatura), kształcenia ogólnego (m.in. technologie informatyczne, podstawy prawa autorskiego, wychowanie fizyczne, języki obce, grupy zajęć humanistycznych lub z zakresu nauk społecznych, zajęcia fakultatywne).

W odniesieniu do kształcenia przygotowującego do zawodu nauczyciela (zgodnie ze standardem określonym w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. poz. 1450), to koncepcja i cele kształcenia w tym zakresie wpisują się w koncepcję i cele kształcenia realizowane dla kierunku wokalistyka w zakresie sztuk muzycznych. Kształcenie przygotowujące do zawodu nauczyciela odbywa się z formie zajęć fakultatywnych. Efekty uczenia się dla kierunku nie zawierają efektów z obszaru nauk społecznych. W programie Kolegium Nauczycielskiego nie jest uwzględniony pełny zakres efektów uczenia się zawartych w standardzie przygotowującym do zawodu nauczyciela zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 25 lipca 2019 r. – w odniesieniu do psychologii nie ma między innymi efektów dla przedmiotu takich jak: procesy rozwoju ucznia od dzieciństwa do wczesnej dorosłości, norm rozwojowych wobec zaburzeń rozwoju i dysharmonii rozwojowych (zaburzenia zachowania od nieśmiałości po zaburzenia nerwicowe, nastroju, depresje), zasobów własnych nauczyciela dotyczących identyfikacji i rozwoju. Zabrakło kwestii radzenia sobie ze stresem i wypaleniem zawodowym. Podobnie w pedagogice nie ma efektów w zakresie wiedzy, dotyczących roli nauczyciela i koncepcji jego pracy (etyka, prawa i obowiązki, zasad odpowiedzialności, sukcesu w pracy nauczycielskiej, chorób związanych z wykonywaniem zawodu nauczyciela), pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole, regulacji prawnych, wsparcia placówek. Nie ma efektów dotyczących pojęcia integracji i inkluzji, sytuacji dzieci z zaburzeniami rozwojowymi w szkole ogólnodostępnej: niepełnosprawności intelektualnej, ruchowej, dzieci z ASD, problemów dzieci zaniedbanych, z doświadczeniami migracyjnymi, w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej. Brak efektów dotyczących zagrożenia dzieci i młodzieży: zjawiska agresji i przemocy w tym elektronicznej,

problemów uzależnień (różnorodnych), zagadnień funkcjonowania grup nieformalnych, sekt, podkultur. Zespół oceniający **rekomenduje** uzupełnienie tych efektów uczenia się.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się przyjęte przez Wydział Wokalno-Aktorski Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina są zgodne z obowiązującymi przepisami oraz misją i strategią Uczelni. Jak wskazano w omówieniu kryterium: działania edukacyjne na Wydziale Wokalno-Aktorskim UMFC na kierunku wokalistyka mieszczą się w dyscyplinie *sztuki muzyczne*. Koncepcja i cele kształcenia odpowiadają potrzebom otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Efekty uczenia się są spójne z celami i koncepcją kształcenia, odpowiadają profilowi ogólnoakademickiemu oraz uwzględniają właściwe kompetencje badawcze i społeczne; są sformułowane w sposób umożliwiający ich weryfikację.

W odniesieniu do kształcenia nauczycieli **niezbędne jest** uwzględnienie ww. efektów z obszaru nauk społecznych znajdujących się w standardzie przygotowującym do zawodu nauczyciela. Wiąże się to z faktem, że studenci Wydziału wybierają w formie zajęć fakultatywnych ścieżkę kształcenia, dzięki której uzyskują uprawnienia do pracy w zawodzie nauczyciela.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe kształcenia na kierunku wokalistyka prowadzonego na Wydziale Wokalno-Aktorskim Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają aktualny stan wiedzy i metodyki badań zarówno w wokalistyce, jak i w całej dziedzinie sztuki muzyczne. Szczegółowe działania edukacyjne na Wydziale Wokalno-Aktorskim UMFC podlegają stałej ewaluacji, co jasno wynika z przedstawionych planów studiów. Treści programowe poszczególnych zajęć przedstawiane są w sylabusach (kartach przedmiotu) i stanowią autorski program pedagoga (pedagogów) prowadzącego dane zajęcia. Sylabusy określają liczbę semestrów, przewidywaną literaturę (głównie pozycje książkowe, niestety z niewielkim udziałem kompozycji wokalnych), liczbę godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS. Zespół oceniający stwierdza, iż w kartach przedmiotów, mimo przeprowadzenia ich adiustacji przed wizytacją, zdarzają się często nieścisłości. Przykładowe elementy sylabusów wymagających korekty: błędnie „przeklejone”

fragmenty np. w sylabusie *Metodologia pracy naukowej*; brak wewnętrznej logiki między rodzajem wskazanych efektów uczenia się (często zawężanych do jednego lub dwóch) a celami zajęć, treściami programowymi i ich charakterystyką m. in. w przypadku zajęć: *Konsultacje pisemnej pracy dyplomowej*, *Kształcenie słuchu*, *Literatura specjalistyczna*, *Aktorstwo*, *Analiza dzieła muzycznego*; niespójność nazwy zajęć z jego celami w odniesieniu do zajęć *Ekspresji ciała w aspekcie wykonawczym* – w kategoriach efektów uczenia się przywołano wiedzę i kompetencje, bez kategorii umiejętności, zaś cele zajęć zawężono tylko do tańca; w sylabusie *Śpiew solowy* w „Literaturze podstawowej” podano bez uporządkowania pozycje książkowe, nutowe i artykuły, zaś w rubryce „Literatura uzupełniająca” wpisano: „Dodatkowa literatura przedmiotu”; w sylabusie *Fonetyka języków obcych* znajduje się literatura wyłącznie dotycząca języka francuskiego; w sylabusie *Fortepian* jest duża dysproporcja między celami a efektami uczenia się, zaś literaturę podano w sposób bardzo ogólny (bez żadnych konkretnych wydawnictw); w sylabusie *Cykle pieśni* (studia II stopnia) w rubryce „Literatura podstawowa” wpisano: „Pieśni kompozytorów różnych epok, w różnych językach” zaś jako „Literaturę uzupełniającą” podano „Nagrania CD i DVD różnych wykonawców pieśni”; w sylabusie *Opracowanie sceniczne partii operowych* wśród celów przedmiotu wskazano „Uczestnictwo w regularnych próbach”, zaś w podanej literaturze nie ma żadnych pozycji muzycznych.

W kartach przedmiotów wykonawczych w rubryce „Literatura podstawowa” umieszczane są najczęściej pozycje książkowe z metodyki czy historii dyscypliny, literatura muzyczna zaś, stanowiąca podstawę praktycznego kształcenia w dyscyplinie sztuk muzycznych, jest marginalizowana bądź nieobecna – jest to istotny brak, który należy uzupełnić.

Rekomenduje się ponowną weryfikację sylabusów pod kątem uzyskania pełnej spójności wskazanych efektów uczenia się z celami i treściami programowymi, aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań oraz specyfiką konkretnych zajęć.

W sylabusach wskazano na możliwość licznych konsultacji dla studentów, które, obok przygotowań studenta do egzaminów, obejmują także wszystkie inne działania takie jak np.: konkursy, przygotowanie do wykonania partii scenicznej, przygotowanie do przesłuchań, wybór programu do konkursu, ustalanie perspektyw rozwoju artystycznego, itp. Studenci oprócz zajęć kontaktowych mają prawo do skonsultowania interesującej ich problematyki z innymi pedagogami prowadzącymi dowolne zajęcia. Jest to zgodne z etosem pracy nauczyciela akademickiego i misją uczelni.

Plany studiów I stopnia oraz II stopnia uwzględniają właściwą liczbę punktów ECST, zarówno w odniesieniu do ilości semestrów, jak i w kontekście realizacji grupy zajęć z zakresu kształcenia ogólnego, nauk humanistycznych oraz zajęć fakultatywnych. Przedstawione w Raporcie samooceny plany studiów w kontekście liczby godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich oraz nakładu pracy własnej studentów, zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Do części III. RS – Załączniki wkradł się techniczny błąd: w tabeli Studia magisterskie – kameralistyka stacjonarne/niestacjonarne: podano wartość 120 ECTS, również jako łączną liczbę punktów wskazanych do uzyskania w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem pedagoga/wykładowcy.

W odniesieniu do obowiązującego minimum punktów, studenci studiów licencjackich mają zdobyć 6 punktów (wobec obowiązkowych 5) z zakresu nauk społecznych lub humanistycznych: 4 punkty skutkiem wyboru stosownego przedmiotu fakultatywnego i 2 punkty poprzez realizację obowiązkowych (na wizytowanym kierunku) zajęć z zakresu prawa autorskiego. W najnowszym planie studiów obowiązującym dla I roku licencjatu specjalności *śpiew solowy i aktorstwo* przewidziano 81 punktów na realizację grupy zajęć fakultatywnych (wobec obowiązkowych 72). Natomiast studenci

studiów magisterskich uzyskują minimalny limit 5 punktów ECTS z zakresu nauk humanistycznych lub społecznych poprzez realizację przedmiotów wskazanych w planie studiów, zaś przewidywana ilość punktów ECTS obejmujących zajęcia fakultatywne wynosi 45, 57 i 59 na różnych specjalnościach. Część zajęć fakultatywnych znajduje się w ofercie edukacyjnej Wydziału Wokalno-Aktorskiego UMFC, część można wybrać z oferty ogólnouczelnianej. Oferta edukacyjna obejmuje również zajęcia związane z dyscypliną sztuki muzyczne, zaś ich zrealizowanie zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Realizacja przyjętych programów studiów musiała w ostatnim okresie ulec różnym korektom w zakresie działań praktycznych na skutek ogólnoswiatowej pandemii Covid 19. Należy stwierdzić, że władze Wydziału podjęły szereg bardzo konkretnych działań umożliwiających studentom rzetelny poziom edukacji w tym specyficznym okresie. Dotyczy to zarówno ogólnouczelnianych przedsięwzięć dotyczących nauki zdalnej (platforma Teams), jak i szczególnych kroków polegających na wyposażeniu sal dydaktycznych w parawany umożliwiające realizację zajęć na terenie uczelni *face-to-face* z zachowaniem wszelkich standardów bezpieczeństwa. Zadbano też o komfort studentów i pedagogów, którzy – z różnych przyczyn – nie zdecydowali się na uczestnictwo w zajęciach prowadzonych na terenie Uczelni (możliwość prowadzenia zajęć w systemie hybrydowym).

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć są przedstawione w sposób czytelny i logiczny. Rokrocznie harmonogram jest korygowany wg bieżących potrzeb wewnętrznych i zewnętrznych. Student ma zapewnioną możliwość osiągnięcia stosownego poziomu kompetencji językowych w zakresie co najmniej jednego języka obcego (B2 studia I st. i B2+ studia II st.).

Zróżnicowane metody kształcenia są zgodne ze specyfiką zawodu muzyka-wokalisty, do którego studenci są przygotowywani. Różnorodność działań artystycznych stanowi skuteczną motywację studentów i wspomaga ich rozwój. Organizacja oraz kompetencje pracowników umożliwiają przygotowanie adeptów studiów I stopnia do prowadzenia działalności naukowej lub udział w działaniach o charakterze naukowym, czy artystycznym; adeptów zaś studiów II stopnia przygotowują do podejmowania samodzielnej działalności naukowej/artystycznej.

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk zawodowych na kierunku *wokalistyka*, nazywanych w programie studiów *praktykami sceniczno-estradowymi*, są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do kierunku i do poszczególnych specjalności. Sformułowano je w sposób zrozumiały i możliwy do spełnienia przez studentów.

Treści programowe określone dla praktyk sceniczno-estradowych na wizytowanym kierunku zakładają: wykonanie przez studenta przynajmniej jednej solowej partii scenicznej w toku całych studiów (za jedną partię student może otrzymać 4 pkt. ECTS), udział w koncercie lub czynny udział w kursach mistrzowskich (jeden koncert = 3 pkt. ECTS) lub bierny udział w kursie mistrzowskim, w seminarium lub w konferencji (za każdy 1 pkt. ECTS). **Zespół oceniający rekomenduje** wyłączenie z treści programowych praktyk biernego udziału studentów ww. imprezach oraz wydzielenie ich np. jako warsztatów mistrzowskich wraz z przypisaniem jej oddzielnej liczby godzin do zrealizowania przez studenta. Praktyka zawodowa powinna zawsze uwzględniać czynny udział studenta, w ramach którego może on wykorzystać uzyskane na zajęciach dydaktycznych efekty uczenia się, zatem bierny udział w kursie, seminarium lub konferencji, nie powinien wchodzić w zakres treści programowych dla praktyk. Zmiana ta przyczyni się do zwiększenia przejrzystości treści programowych przypisanych do praktyk zawodowych.

Wymiar praktyk sceniczno-estradowych na kierunku wokalistyka wynosi 960 godzin. W związku z dużą liczbą przewidzianych godzin na te praktyczne działania, należy zachęcić uczelnię do ww. wydzielenia godzin przewidzianych na bierny udział w wydarzeniach. Przyporządkowana praktykom zawodowym liczba punktów ECTS – 32 jest prawidłowa. Umieszczenie praktyk (sceniczno-estradowych) w planie studiów należy ocenić pozytywnie: studenci wykonują praktyki przez cały okres studiów, w każdym semestrze muszą osiągnąć przynajmniej 4 punkty ECTS. Z przedstawionej dokumentacji pozytywnie należy ocenić dobór miejsc odbywania praktyk zawodowych – są to w większości zespoły, które pracują na terenie uczelni. Zespół oceniający w związku z tym **proponuje** wyznaczenie pewnej liczby punktów ECTS w ramach praktyk estradowych, które student mógłby zaliczyć w instytucji pozauczelnianej – praktyki zawodowe z zasady powinny **odbywać się poza murami uczelni**. Wyznaczenie chociaż niewielkiej liczby punktów dodatkowo zachęciłoby studentów do próbowania swoich sił w instytucjach zewnętrznych.

Metoda weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk sceniczno-estradowych na kierunku *wokalistyka* oparta jest na weryfikacji i ocenie przez nauczyciela akademickiego (lub przez osobę prowadzącą zespół muzyczny lub nadzorującą wykonanie partii) wykonanej przez studenta pracy artystycznej. Rolą opiekuna praktyk sceniczno-estradowych, którym jest kierownik Katedry Wokalistyki, jest rozliczenie semestralne wszystkich praktyk odbytych w danym semestrze. W czasie pandemii metody te uwzględniają możliwość weryfikacji i oceny za pośrednictwem Internetu.

Sposób dokumentowania przebiegu praktyk zawodowych i realizowanych w ich trakcie zadań w chwili obecnej opiera się na jednostronicowym dokumencie, na którym nauczyciel akademicki potwierdza wykonanie działania przez studenta, zaś opiekun praktyk sceniczno-estradowych dokonuje ich rozliczenia. Taki sposób dokumentacji umożliwia jedynie częściowe sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów. **Zespół oceniający rekomenduje** rozszerzenie formy weryfikacji przebiegu praktyk poprzez np. umieszczenie krótkich komentarzy oceniających przy poszczególnych działaniach sprawozdawanych przez studenta.

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekuna praktyk zawodowych (kierownika Katedry Wokalistyki) oraz osób potwierdzających i oceniających udział studentów w praktykach umożliwiają prawidłową ich realizację. Przyjęty system, dzielący ocenę na dwa etapy – merytoryczny i formalny – uwzględnia specyfikę kierunku znajdującego się w dyscyplinie sztuk muzycznych.

Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk sceniczno-estradowych na kierunku *wokalistyka* są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk, również podczas stanu epidemii, dzięki wykorzystaniu technik i metod kształcenia na odległość.

Uczelnia zapewnia miejsca praktyk pedagogicznych dla studentów kierunku *wokalistyka*, a w przypadku samodzielnego wskazania przez studenta miejsca odbywania praktyki, osoba sprawująca nadzór nad praktykami zatwierdza to miejsce. Odbywa się to w oparciu o wiedzę i doświadczenie kierownika katedry. **Zespół oceniający rekomenduje**, by to zatwierdzenie opierało się o z góry określone i formalnie przyjęte kryteria jakościowe, określone w przyjętych zasadach odbywania praktyk. Realizacja **praktyk pedagogicznych** dla studentów fakultatywnie uzyskujących uprawnienia do pracy w zawodzie nauczyciela zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 25 lipca 2019 r. odbywa się w ramach Kolegium Pedagogicznego.

Program praktyk pedagogicznych, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia uczelni oraz opiekunowie praktyk, realizacja praktyk, efekty uczenia się osiągane na praktykach podlegają systematycznej ocenie z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji. Ocena ta w chwili obecnej ma jednak charakter nieformalny. **Zespół oceniający rekomenduje** wprowadzenie cyklicznego badania dotyczącego praktyk, które miałyby ślad w prowadzonej dokumentacji i umożliwiło pełniejsze doskonalenie programu praktyk pedagogicznych i ich realizacji.

Uwzględniając przygotowanie do zawodu nauczyciela zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 25 lipca 2019 r. czas trwania studiów i nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS są oszacowane poprawnie. Rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się.

W odniesieniu do kształcenia przygotowującego do zawodu nauczyciela (zgodnie ze standardem określonym w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r.), treści programowe z przedmiotów ulokowanych w przygotowaniu pedagogicznym obejmują psychologię, pedagogikę i podstawy dydaktyki. W ramach zajęć fakultatywnych realizowanych w Kolegium Pedagogicznym nie znalazły treści kształcenia, które dotyczą przygotowania do zawodu nauczyciela – w odniesieniu do psychologii nie ma między innymi treści dla przedmiotu takich jak: procesy rozwoju ucznia od dzieciństwa do wczesnej dorosłości, norm rozwojowych wobec zaburzeń rozwoju i dysharmonii rozwojowych (zaburzenia zachowania od nieśmiałości po zaburzenia nerwicowe, nastroju, depresje), zasobów własnych nauczyciela dotyczących identyfikacji i rozwoju. Zabrakło kwestii radzenia sobie ze stresem i wypaleniem zawodowym. Podobnie w pedagogice nie ma treści dotyczących roli nauczyciela i koncepcji jego pracy (etyka, prawa i obowiązki, zasad odpowiedzialności, sukcesu w pracy nauczycielskiej, chorób związanych z wykonywaniem zawodu nauczyciela), pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole, regulacji prawnych, wsparcia placówek. Brak też treści przypisanych do efektów dotyczących pojęcia integracji i inkluzji, sytuacji dzieci z zaburzeniami rozwojowymi w szkole ogólnodostępnej: niepełnosprawności intelektualnej, ruchowej, dzieci z ASD, problemów dzieci zaniedbanych, z doświadczeniami migracyjnymi, w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej; treści dotyczących zagrożenia dzieci i młodzieży: zjawiska agresji i przemocy w tym elektronicznej, problemów uzależnień (różnorodnych), zagadnień funkcjonowania grup nieformalnych, sekt, podkultur. Zespół oceniający **rekomenduje** uzupełnienie tych treści uczenia się realizowanych w Kolegium Pedagogicznym.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione w odniesieniu do studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia

Uzasadnienie

Wielokierunkowa aktywność Wydziału oraz Katedry Wokalistyki przynosi oczekiwane efekty w zakresie spełnienia wyznaczonych celów kształcenia i efektów uczenia się. Plany studiów są na bieżąco sprawdzane i – w razie potrzeb – korygowane zgodnie z potrzebami Uczelni, a także rynku pracy. Studenci mają szeroki wachlarz możliwości rozwijania swoich specyficznych zainteresowań i poszerzania spektrum wiedzy, umiejętności i kompetencji. Przyjęte na Wydziale rozwiązania edukacyjne umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się i stymulują adeptów wokalistyki do stałego samodzielnego rozwoju. Treści programowe określone dla praktyk zawodowych – sceniczno-estradowych oraz praktyk pedagogicznych, wymiar praktyk i przyporządkowana im liczba

punktów ECTS, a także umiejscowienie praktyk w planie studiów, jak również dobór miejsc odbywania praktyk zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. W odniesieniu do realizacji standardu przygotowującego do zawodu nauczyciela realizowanego fakultatywnie w ramach Kolegium Pedagogicznego, niezbędne jest uzupełnienie treści przypisanych do przedmiotów: pedagogika i psychologia. **Konieczne jest uzupełnienie** treści o problemy integracji i inkluzji edukacyjnej uczniów o nietypowym rozwoju, dzieci różnojęzycznych i różnych kulturowo; o kwestie specyfiki pracy nauczycielskiej z zaznaczeniem aktualnie obowiązujących aktów prawnych i utrudnień w pracy nauczyciela (problemy stresu i radzenia sobie w sytuacji zagrożenia wypaleniem zawodowym).

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Wszystkie informacje dotyczące wymagań i warunków rekrutacji umieszczone są w Informatorze dla kandydatów na studia pierwszego i drugiego stopnia, który jest aktualizowany dla każdego nowego roku akademickiego i jest dostępny na stronie internetowej, w zakładce „dla kandydata”. Za postępowanie rekrutacyjne odpowiedzialna jest Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna. Postępowanie rekrutacyjne odbywa się w drodze konkursu, a wyniki są jawne. Sprawdzian wiedzy i umiejętności, które nie są objęte egzaminem maturalnym, jest zgodny z art. 70 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Od roku akademickiego 2015/16 rejestracja kandydatów odbywa się w systemie IRK przez stronę internetową Uczelni. Egzaminy rekrutacyjne przeprowadzane są przez komisje kompetencyjne, powołane przez Dziekana i zatwierdzone przez Rektora/Prorektora ds. dydaktyki. Wyniki poszczególnych etapów ogłaszane są przez system IRK. Na kierunek wokalistyka przyjmowani są kandydaci z najwyższą liczbą punktów w ramach zatwierdzonego limitu przyjęć dla poszczególnych specjalności. Zasady punktacji postępowania rekrutacyjnego kandydatów na I rok studiów opracowane przez Katedrę Wokalistyki zatwierdza corocznie Rada Wydziału. Wszystkie dane dotyczące rekrutacji (limity miejsc, składy komisji, zasady punktacji, terminarz) przekazywane są corocznie przez Dziekana do informacji Rektora i Prorektora ds. Dydaktyki. Jeśli po zakończeniu rekrutacji pozostają wolne miejsca na studiach niestacjonarnych, przeprowadzana jest dodatkowa rekrutacja na studia niestacjonarne we wrześniu.

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia i kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych poza systemem studiów określa szczegółowo Regulamin Studiów.

Efekty uczenia się są potwierdzane w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. Postępowanie w przedmiocie potwierdzenia efektów uczenia się jest wszczynane na wniosek kandydata. Wniosek o potwierdzenie efektów uczenia się składany jest w terminie do 30 kwietnia roku poprzedzającego rok akademicki, w którym kandydat chce rozpocząć studia, w sekretariacie wydziału, na którym prowadzone są studia na kierunku wybranym przez kandydata. Kandydat w ramach procedury potwierdzenia efektów uczenia się może ubiegać się

o przyjęcie tylko na jeden kierunek studiów i jedną specjalność. Postępowanie w przedmiocie przyjęcia na studia w trybie potwierdzenia efektów kształcenia prowadzi komisja powołana przez Rektora. Na studia w trybie potwierdzenia efektów uczenia się może zostać przyjęta osoba, która uzyska potwierdzenie efektów uczenia się równoważne co najmniej 60 punktom ECTS. W wyniku potwierdzenia efektów uczenia się można zaliczyć nie więcej niż 50% punktów ECTS przypisanych do zajęć objętych programem studiów.

Procedury zastosowane przez Uczelnię zapewniają przejrzystą możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów.

Zasady i procedury dyplomowania są zapisane w Regulaminie studiów, dostępnym na stronie internetowej Uczelni. Wymagania i procedury egzaminacyjne określa Rada Wydziału i przekazuje do publicznej wiadomości. Dyplomant przygotowuje się do egzaminu pod kierunkiem profesora lub doktora habilitowanego, który zatwierdza program części artystycznej egzaminu dyplomowego. W wyjątkowych wypadkach dziekan, w uzgodnieniu z kierownikiem katedry, może upoważnić do przygotowania poszczególnych elementów egzaminu dyplomowego adiunktów lub wykładowców. Przebieg egzaminu dyplomowego ustala Rada Wydziału. Zastosowane zasady są trafne i adekwatne do kierunku studiów. Zapewniają potwierdzenie osiągniętych przez studenta efektów uczenia się na zakończenie studiów.

Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się określa Regulamin Studiów. Przyjęte zasady umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, w tym dają możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Przyjęte i stosowane procedury zapewniają rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji.

Metody i formy weryfikacji i oceny stopnia osiągniętych przez studentów efektów uczenia się są czytelne i skuteczne. Są to: egzaminy, przesłuchania, spektakle, koncerty, recitale, nagrody na konkursach oraz uwagi i opinie zgłaszane przez pedagogów podczas omawiania egzaminów, a także w przebiegu trwających zajęć podczas roku akademickiego. W procesie weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się końcowym działaniem jest egzamin dyplomowy.

Metody weryfikacji i oceny osiągniętych efektów uczenia się umożliwiają sprawdzenie opanowania języka obcego odpowiednio: dla pierwszego stopnia studiów na poziomie B2 oraz dla drugiego stopnia B2+. Należy podkreślić, że w związku z kierunkiem studiów, studenci opanowują też podstawy i fonetykę języka angielskiego, francuskiego, niemieckiego i włoskiego.

W odniesieniu do standardu przygotowującego do zawodu nauczyciela, zgodnie ze Standardem z dnia 25 lipca 2019 r. efekty uczenia się są sprawdzane i oceniane przy wykorzystaniu zróżnicowanych metod takich jak: rozmowa podsumowująca, test wiedzy, realizacja zleconego zadania, egzamin/kolokwium. Przygotowanie do zawodu nauczyciela odbywa się w ramach zajęć fakultatywnych.

Dowody wskazujące na osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się zawarte są w pracach etapowych realizowanych zajęć, pracach egzaminacyjnych, dzienniczkach praktyk i pracach dyplomowych.

Ocenie poddano 15 pisemnych **prac dyplomowych**: 8 z poziomu studiów II stopnia i 7 – I stopnia wszystkich specjalności. Ich poziom wskazany poprzez oceny promotorów i recenzentów można by uznać za bardzo wysoki – zanotowano aż 8 ocen celujących i 7 bardzo dobrych. Ekspertki potwierdziły zasadność ocen w 9 przypadkach, uznając dwie z nich za szczególnie wyróżniające. W pozostałych 6.

przypadkach stwierdzili jednakże zawyżenie ocen. Spektakularnie sytuacja ta wystąpiła w jednej z prac przy dużej rozbieżności oceny promotora (25 pkt.) i recenzenta (19 pkt.).

Tematyka i treść prac, interesująca i ambitna (wchodząca nieraz na poziom dociekań muzykologicznych) była zgodna z efektami uczenia się dla ocenianego kierunku studiów oraz jego zakresem. Zastrzeżenia ekspertów, obok zagadnień merytorycznych, dotyczyły też strony formalnej i edycyjno-redakcyjnej prac. Dyplomanci często mieli kłopoty z właściwym stosowaniem znaków interpunkcyjnych: miejscami w tekstach brakuje przecinków w zdaniach podrzędnie złożonych; nagminnym błędem jest brak rozróżniania myślnika (–) od łącznika (-) i niewłaściwe ich stosowanie; podobnie często nietrafnie umieszczane są numery przypisów – powinny znajdować się przed znakami interpunkcyjnymi, nie po nich; w wielu pracach brak też eliminacji „sierot” na końcach poszczególnych wersów. Wydaje się, że edycyjna strona prac powinna być staranniej przygotowywana oraz skuteczniej sprawdzana przez opiekunów prac. **Zespół oceniający rekomenduje** konieczność sprawdzania i egzekwowania na zajęciach *Konsultacje pisemnej pracy dyplomowej* znajomości zasad redakcji i edycji komputerowej tekstów oraz powtórzenia zasad interpunkcji, obowiązujących w języku polskim. Na etapie finalnym pracy ważne jest, aby odpowiedzialność za edycyjną i językową stronę prac w większym stopniu przejęli opiekunowie prac.

Metody sprawdzania pozwalają też na ocenę aktywności artystyczno-naukowej studentów, wiążącą się z ich udziałem w wielu znaczących przedstawieniach muzycznych m. in. w takich instytucjach jak: Teatr Wielki Opera Narodowa, Warszawska Opera Kameralna, Filharmonia Narodowa, Filharmonia Świętokrzyska i inne sceny muzyczne.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zastosowane procedury przyjęcia na studia są przejrzyste i selektywne. Umożliwiają celny dobór studentów z uwzględnieniem ich wstępnej wiedzy i umiejętności. Dają możliwość równych szans w podjęciu studiów. Zastosowane w Uczelni procedury identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów są przejrzyste i znajdują się w Regulaminie Studiów. Zasady i procedury dyplomowania są trafne i specyficzne dla kierunku. Ogólne zasady weryfikacji osiągniętych przez studentów efektów uczenia się pozwalają na równe traktowanie wszystkich studentów, w tym także studentów z niepełnosprawnością. Metody weryfikacji efektów uczenia się są zróżnicowane i także dostosowane do specyfiki kierunku. Studenci mają stworzone dogodne warunki do prowadzenia działalności artystyczno-naukowej, co przekłada się na ich liczne udziały w różnych przedsięwzięciach artystycznych, realizowanych na scenach teatrów operowych i estradach filharmonicznych w kraju i zagranicą.

Zasady i procedury dyplomowania, adekwatne do specyfiki kierunku studiów, zapewniają potwierdzenie osiągniętych przez studenta efektów uczenia się na zakończenie studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Na Wydziale Wokalno-Aktorskim UMFC zatrudnionych jest 44 pedagogów w ramach stosunku pracy: 11 profesorów tytularnych, 4 profesorów UMFC ze stopniem doktora habilitowanego, 9 adiunktów, 4 asystentów, 8 starszych wykładowców, 6 wykładowców, 2 instruktorów.

Kształcenie na Wydziale Wokalno-Aktorskim w latach 2015–2021, poza stosunkiem pracy, prowadzone jest także przez pedagogów świadczących usługę edukacyjną na podstawie umów cywilnoprawnych. W poszczególnych latach 2015–2021 w oparciu o umowę cywilnoprawną, na Wydziale Wokalno-Aktorskim zatrudnionych było w okresie:

- od 01.10.2015 r. do 30.06.2016 r. – 28 pedagogów,
- od 08.02.2016 r. do 31.07.2017 r. – 40 pedagogów,
- od 01.10.2017 r. do 30.06.2018 r. – 47 pedagogów,
- od 08.02.2018 r. do 31.07.2019 r. – 37 pedagogów,
- od 02.01.2019 r. do 30.09.2020 r. – 40 pedagogów,
- od 11.02.2020 r. do 30.09.2021 r. – 49 pedagogów.

Przydział zajęć i obciążenie godzinowe nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelni jako podstawowym miejscu pracy, jak i innych osób prowadzących zajęcia jest zgodne z wymaganiami. Kadra akademicka Wydziału Wokalno-Aktorskiego to pedagodzy śpiewu, pianiści, aktorzy, reżyserzy, tancerze. Wśród nich jest wielu wybitnych muzyków o międzynarodowej renomie i świetnych pedagogów, których studenci i absolwenci występują na scenach operowych i koncertowych świata. Ich doświadczenie i kompetencje zapewniają wysoki poziom kształcenia i zapewniają osiągnięcie przez studentów wymaganych kompetencji artystycznych. Potwierdzają to **wnioski z hospitacji zajęć**.

Zespół oceniający przeprowadził w trybie online 11 hospitacji zajęć z grupy specjalistycznych i kierunkowych, uzyskując przekrojowy ogląd poziomu dydaktyki na kierunku:

śpiew solowy – 3x; studium recytatywu, techniki mowy, interpretacja musicalu – opracowanie muzyczne partii, aktorstwo, kształcenie słuchu, styl i gest, opracowanie partii operowych i oratoryjnych, sceniczna interpretacja musicalu.

Eksperti bardzo pozytywnie ocenili zarówno sam przebieg zajęć w trudnych warunkach reżimu sanitarnego podczas pandemii, jak i pozostałe aspekty procesu dydaktycznego. Podkreślano świetne przygotowanie pedagogów do zajęć, dużą swobodę narracji przy jednoczesnej dyscyplinie, spójność przekazu części teoretycznej z praktyczną, bardzo dobry kontakt ze studentami. Wskazywano też na prawidłowy dobór materiałów edukacyjnych, adekwatnych do możliwości psychofizycznych konkretnego studenta, a także na kreatywne wykorzystanie możliwości sprzętu multimedialnego.

Obsada zajęć jest prawidłowa, choć zdarza się, że ci sami pedagodzy uczą na kierunku wokalistyka i musical. Zarówno śpiew operowy, stylistyka musicalowa i muzyka dawna mają te same podstawy, wywodzące się z prawidłowej techniki wokalnej. Dopiero w dalszym toku kształcenia śpiewaka

musicalowego, student poznaje inne techniki operowania głosem – właściwy tok kształcenia był widoczny w prezentacjach studentów w czasie hospitowanych zajęć.

W odniesieniu do zajęć *śpiew solowy* i *stylistyka musicalowa* (w zależności od specjalności) lista pedagogów prowadzących zawiera niemal te same nazwiska. Może to wzbudzać pewne wątpliwości w odniesieniu do bardzo szerokiego spektrum specjalizacji prowadzonych przez Wydział.

Rekomenduje się dalszą troskę o dobór nauczycieli zgodnie z ich najlepiej wypracowanymi kompetencjami i umiejętnościami: w odniesieniu do obsady personalnej pedagogów prowadzących główne zajęcia kierunkowe (śpiew solowy lub stylistyka musicalowa). Obecnie bardzo duża grupa wokalistów prowadzi zajęcia zarówno w specjalności operowej, musicalowej oraz w zakresie muzyki dawnej.

W latach 2015-2021 pedagodzy Wydziału Wokalno-Aktorskiego otrzymali 38 nagród za swoją działalność artystyczną i pedagogiczną, co świadczy o wysokich kompetencjach merytorycznych kadry.

Pedagodzy Wydziału Wokalno-Aktorskiego są promotorami i recenzentami prac licencjackich, magisterskich i doktorskich. Wielokrotnie byli recenzentami w przewodach doktorskich, postępowaniach habilitacyjnych oraz o nadanie tytułu profesora. Nauczyciele akademicki stale podnoszą swoje kwalifikacje i poszerzają kompetencje dydaktyczne.

Aktywna polityka kadrowa władz wydziału zapewnia szeroki dobór nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w oparciu o transparentne zasady. Uwzględniana jest w niej systematyczna ocena pracy pedagogów, również z udziałem studentów. Jej wyniki mogą wpływać na decyzje kadrowe władz i sprzyjać jej doskonaleniu zawodowemu nauczycieli akademickich. W efekcie kadrę tworzą pedagodzy z bogatym dorobkiem artystycznym i doświadczeniem pracy na scenie, jednocześnie wykazujący się wysokimi kompetencjami dydaktycznymi.

W UMFC wprowadzony został regulamin rozwiązywania konfliktów oraz zapobiegania wszelkim formom dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie, a także zapewniający rozmaite formy pomocy ofiarom (Zarządzeniu Rektora nr 50/2017 r. pt. Wewnętrzna Polityka Antymobbingowa i Antydyskryminacyjna przyjęta w Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie wraz z Załącznikiem nr 1 - Oświadczenie pracownika o zapoznaniu się z Wewnętrzną Polityką Antymobbingową i Antydyskryminacyjną w Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina).

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kadra akademicka Wydziału Wokalno-Aktorskiego składa się z doświadczonych muzyków - śpiewaków, pianistów, aktorów, dyrygentów, reżyserów, tancerzy - pedagogów, których kwalifikacje, kompetencje i doświadczenie zapewniają osiągnięcie przez studentów przyjętych efektów uczenia się. Pedagodzy stale podnoszą swe kwalifikacje i poszerzają kompetencje dydaktyczne, co ma odbicie w sukcesach jakie odnoszą i pedagodzy i studenci. Polityka kadrowa wydziału prowadzona jest prawidłowo i uwzględnia potrzeby i wymagania procesu kształcenia, a także obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów i reagowania na przypadki zagrożenia i wszelkich form dyskryminacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina rozwija swoją ofertę dydaktyczną, wykorzystując infrastrukturę budynku przy ul. Okólnik 1, jak również infrastrukturę zewnętrzną (sale teatrów ROMA i Syrena, sale w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych).

W budynku głównym UMFC dostępne dla Kierunku Wokalistyka są następujące sale:

- do zajęć indywidualnych 423,424,425,426,427,428,431 – wyposażone w fortepiany, pulpity, ekrany chroniące przed COVID 19;
- do zajęć teoretycznych 446 – wyposażona w sprzęt audio video, instrument elektroniczny, projektor, ekran i telewizor;
- Sala Koncertowa, wyposażona w instrumenty, połączona ze studiem nagrań;
- sala rytmiki, wyposażona w fortepian, aparaturę nagłaśniającą i projektor;
- Sala operowa używana do prób, spektakli i egzaminów, wyposażona w profesjonalne oświetlenie i sprzęt do nagłośnienia;
- Sala Melcera, kameralna sala koncertowa;
- Sala im. K. Szymanowskiego, kameralna sala koncertowa;
- Sala Senatu wyposażona w rzutnik multimedialny, nagłośnienie, ekran, sprzęt RTV;
- Sala Rytmiki i Tańca, klimatyzowana sala wyposażona w fortepian, podłogę baletową, lustra, drążki aparaturę audio video, rzutnik multimedialny. Posiada pomieszczenie techniczne wykorzystywane jako magazyn kostiumów.

W budynku „Dziekanka” należącym do UMFC wykorzystywane są następujące pomieszczenia:

- Sala balowa – używana do zajęć teatralnych, wyposażona w fortepian;
- Sala fortepianowa i klawesynowa – używana do prób;
- Sala ćwiczeniowa nr.1 wyposażona w fortepian i klawesyn;

W Zespole Państwowych Szkół Muzycznych przy ulicy Połczyńskiej 56 wykorzystywane są sale Wydziału Estrady i Muzyki Jazzowej wyposażone w instrumenty (pianino, fortepian) i sprzęt nagłośnieniowy:

- Sale 23, 24, 28 – zajęcia ze śpiewu klasycznego i musicalu.

Teatr ROMA udostępnia do zajęć dydaktycznych prowadzonych na Kierunku Wokalistyka następujące pomieszczenia:

- Sala do prowadzenia zajęć indywidualnych i zajęć z zespołów wokalnych;
- Sala chóru – duża sala z fortepianem;

- Sala baletowa – wyposażona w sprzęt audio i fortepian.

Teatr Syrena udostępnia dla studentów:

- Salę prób;
- Salę baletową, wyposażone w instrumenty, sprzęt multimedialny, nagłaśniający, audio video.

Infrastruktura Uczelni nie jest w pełni dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością, ale podejmuje się wiele działań, by stan ten zmienić. Budynek wyposażony został w podjazd i toaletę dla osób z niepełnosprawnością. Uczelnia dostosowuje programy studiów do możliwości studentów z niepełnosprawnością (przypadek studenta – osoby niedowidzącej), powołano także Pełnomocnika ds. osób niepełnosprawnych. Uczelnia otrzymała grant w wysokości 2 mln zł. z NCBiR w ramach programu Uczelnia dostępna na „wsparcie zmian organizacyjnych i podnoszenie świadomości i kompetencji kadry uczelni z zakresu niepełnosprawności poprzez realizację działań mających na celu zapewnienie przez uczelnię dostępności komunikacyjnej, administrowanych stron internetowych, narzędzi informatycznych, procedur kształcenia w kształceniu na poziomie wyższym, wprowadzenie do programów kształcenia modyfikacji zapewniających ich dostępność dla studentów z niepełnosprawnościami oraz działań z zakresu dostępności architektonicznej”.

Uczelnia posługuje się współczesnymi technologiami komunikacyjnymi. Po wybuchu pandemii COVID 19, zakupiona została rozszerzona licencja platformy ZOOM, która służy do przeprowadzania zajęć online. Uczelnia używa też w tym celu inne platformy komunikacyjne m. in. Teamsy.

We wszystkich salach dydaktycznych znajdują się ekrany z pleksiglasu zapobiegające rozprzestrzenianiu się COVID-19 i pozwalające bezpiecznie prowadzić zajęcia.

W Uczelni powszechnie dostępna jest sieć internetowa, z której korzystają studenci i pedagodzy. Internet dostępny jest w sieci WiFi, a także na komputerach uczelni w Czytelni Biblioteki (kilkanaście stanowisk). Uczelnia używa platform do obsługi Uniwersyteckiego Systemu Obsługi Studiów (USOS) i Archiwum Prac Dyplomowych (APD).

Biblioteka i Fonoteka UMFC są doskonale wyposażone, posiadają cenne i bogate zbiory, które są ciągle uzupełniane w zależności od składanych przez pedagogów kierunku zamówień. Studenci i pracownicy mają dostęp do aktualnych baz danych czasopism naukowych i nagrań muzycznych Naxos. Biblioteka uruchomiła również elektroniczny dostęp do swoich zbiorów, przeprowadza także szkolenia z używania narzędzi do korzystania z cyfrowych zasobów Internetu. Infrastruktura i oprogramowanie są sprawne, nowoczesne i na bieżąco aktualizowane, co umożliwia prawidłową realizację zajęć z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia udostępnia studentom i pedagogom ocenianego kierunku komfortowe i dobrze wyposażone pomieszczenia do przeprowadzania zajęć, egzaminów, a także sale koncertowe, służące prowadzeniu działalności koncertowej i realizacji spektakli muzycznych. Sale i specjalistyczne pracownie dydaktyczne oraz ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się. Dobrze służy studentom do zdobywania doświadczenia i praktyki scenicznej.

Uczelnia korzysta z nowych technologii, udostępnia platformy komunikacyjne, które mają szerokie zastosowanie w trakcie pandemii COVID-19. Powszechnie dostępna jest sieć internetowa, studenci korzystają z systemów USOS i APD. Biblioteka i Fonoteka dysponują bogatymi specjalistycznymi zbiorami, posiadają elektroniczny dostęp do swoich zbiorów. Studenci i pracownicy mają dostęp do cyfrowych baz światowych zasobów naukowych i muzycznych. Są one zgodne co do aktualności, zakresu tematycznego i zasięgu językowego, a także formy wydawniczej, z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają przygotowanie studentów do pracy naukowej i artystycznej oraz prawidłową realizację zajęć.

Uczelnia dostosowuje programy studiów do możliwości studentów z niepełnosprawnością. Dalsze prace w kierunku stworzenia większej dostępności warunków studiowania dla osób z niepełnosprawnością uczelnia będzie realizowała przy wsparciu NCBiR w ramach programu „Uczelnia dostępna”.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Z przedstawionych informacji wynika, że do najważniejszych instytucji i stowarzyszeń otoczenia społeczno-gospodarczego, współpracujących z Uczelnią przy prowadzeniu wizytowanego kierunku, należą: Teatr Roma, Teatr Syrena, Mazowiecki Teatr Muzyczny, Filharmonia Świętokrzyska, Festiwal Muzyczny Ostrołęckie Operalia, Stowarzyszenie Polskich Artystów Muzyków, Dom Kultury Śródmieście, Służewski Dom Kultury.

Rodzaj, zasięg i zakres działalności tych instytucji został poprawnie dobrany z punktu widzenia prowadzonych na kierunku specjalności i przygotowania studentów do pracy w zawodach solisty operowego, wokalisty, aktora musicalowego.

Współpraca przy projektowaniu programu studiów ma charakter stały i rzeczywisty, choć nieformalny. Instytucje otoczenia społeczno-gospodarczego zgłaszają swoje uwagi i pomysły dotyczące jego konstrukcji podczas rozmów z osobami odpowiedzialnymi za kierunek. Najlepszym przykładem tego rodzaju wpływu jest otwarcie specjalności *musical*. Na podjęcie tej decyzji najbardziej zaważyła opinia i zachęta ze strony dwóch warszawskich teatrów muzycznych – Teatru Syrena i Teatru Roma. W chwili obecnej Mazowiecki Teatr Muzyczny prowadzi z uczelnią rozmowy o możliwym uruchomieniu kolejnej specjalności – *operetki*.

Zespół oceniający **rekomenduje** uczelni sformalizowanie procesu konsultacji, między innymi wprowadzenie cyklicznych spotkań z interesariuszami oraz stworzenie podstawowej dokumentacji potwierdzającej ww. proces, tak, by uczelnia mogła w pełni skorzystać z możliwości współpracy w tym zakresie z interesariuszami zewnętrznymi oraz gromadzić instytucjonalną wiedzę w tym zakresie.

Współpraca przy realizacji programu studiów ma charakter stały i przybiera zróżnicowane formy. Do najważniejszych zaliczyć należy: udział studentów w produkcjach musicalowych teatrów Roma i Syrena oraz Mazowieckiego Teatru Muzycznego; realizacje produkcji operowych w Pałacu w Nieborowie, dzięki współpracy ze Stowarzyszeniem Polskich Artystów Muzyków; prezentacje oper z udziałem studentów w Filharmonii Świętokrzyskiej i na Festiwalu Muzycznym Ostrołęckie Operalia.

Na kierunku *wokalistyka* w Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina prowadzone są okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, wspólnie z pracodawcami. Mają one charakter nieformalny i zazwyczaj odbywają się podczas spotkań z przedstawicielami danej instytucji. Wyniki tych nieformalnych przeglądów są na bieżąco analizowane podczas spotkań Katedry Wokalistyki.

Zespół oceniający rekomenduje sformalizowanie prowadzonych przeglądów współpracy w formie odrębnego procesu, ustalenie zakresu przeglądu, zawierającego ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów a także monitorowania już wprowadzonych zmian.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina prowadzi na kierunku *wokalistyka* stałą i pogłębioną współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym przy projektowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów. Uczelnia prawidłowo zidentyfikowała najważniejszych dla kierunku *wokalistyka* interesariuszy zewnętrznych i przeprowadziła właściwy ich dobór pod względem zgodności zakresu działalności wskazanych instytucji z dyscypliną *sztuki muzyczne* i kierunkiem *wokalistyka*. Instytucjom zewnętrznym umożliwiono właściwy wpływ na program studiów i realizowanie wspólnych przedsięwzięcia. Dokonywane są też przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia przebiega na różnych płaszczyznach. Na Wydziale Wokalno-Aktorskim UMFC prowadzone są studia w języku angielskim. Realizowali je studenci z Chin, Meksyku, Finlandii i Włoch. Uczelnia szkoli także kadrę pedagogiczną z uczelni chińskich.

Od wielu lat trwa współpraca UMFC z uczelnią koreańską Keimyung – Chopin Academy of Music. Współpraca ta obejmuje kształcenie studentów koreańskich w UMFC, a także prowadzenie kursów mistrzowskich w Korei przez polskich profesorów wizytujących.

W latach 2015-2020 w programie Erasmus+ na wizytowanym kierunku wzięło udział 2 studentów z Polski, 2 studentów z Turcji, 1 z Włoch i 1 z Hiszpanii. Studenci realizujący program studiów w ramach programu Erasmus+, monitorowani są za pomocą *transcript of records*, co pozwala na ustalenie zakresu wiedzy i umiejętności nabytych w ramach studiów w zagranicznej uczelni. W ramach Międzywydziałowego Podyplomowego Studium Pieśni kursy mistrzowskie prowadzili słynni śpiewacy i pianiści z zagranicy, znakomici artyści i pedagodzy. Ten unikatowy program kształcenia, z udziałem wybitnych śpiewaków i pianistów-kameralistów takich jak : Rudolf Piernay, Maciej Pikulski, Robert Holzer, Stafano Sanfillippo, Pierluigi Pelucchi, miał duże znaczenie w kształceniu duetów wokalnych i zaowocował sukcesami studentów na międzynarodowych konkursach.

Corocznie organizowane są Kursy Mistrzowskie i Międzynarodowe Konferencje Naukowe z udziałem pedagogów światowej sławy.

Wszystko to stwarza warunki sprzyjające umiędzynarodowienia na kierunku wokalistyka, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia. Nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest mobilność międzynarodowa studentów i nauczycieli akademickich. Uczelnia ma ofertę kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia, wymiany studentów i kadry.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia przebiega na UMFC na kierunku wokalistyka systemowo i jest ciągle rozwijane. Studia w języku angielskim podejmują studenci z Europy, Chin, Korei. Trwa wymiana studentów i pedagogów w ramach programu Erasmus+. Organizowane są Kursy Mistrzowskie i Międzynarodowe Konferencje Naukowe z udziałem znakomitych muzyków-pedagogów z zagranicy. Wszystkie te działania skutkują stałym wzrostem poziomu umiędzynarodowienia uczelni.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie studentów w procesie uczenia się prowadzone jest w sposób systematyczny, stały i kompleksowy. Przybiera ono rozmaite formy dostosowane do specyfiki kształcenia zindywidualizowanego na kierunku artystyczno-wykonawczym i wykorzystuje dostępne narzędzia, w tym zdalne, w zależności od potrzeb i warunków. Odnosi się do osiągnięcia właściwych efektów uczenia się oraz skutecznego przygotowania do wejścia na rynek pracy, co potwierdzają licznie wystawiane dzieła w obsadzie studenckiej w różnych miastach w Polsce i za granicami kraju („Straszny dwór” St. Moniuszki w Chicago 2017, Warszawie 2019, Rzeszowie 2019, Kielcach 2020). Studenci wybierani są do projektów artystycznych w sposób zapewniający równe szanse.

Wsparcie studentów w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej i artystycznej bądź udziału w tej działalności odbywa się przede wszystkim poprzez włączanie studentów w aktywność wykładowców, podczas przygotowywania prac dyplomowych, a także poprzez realizację studenckich projektów artystycznych w ramach zajęć. Rekomenduje się systematyczne i systemowe zachęcanie studentów do podejmowania działalności naukowej podczas trwania studiów poprzez promocję ich prac naukowo-artystycznych wewnątrz Wydziału i Uczelni oraz promowanie udziału studentów kierunku w konferencjach. Wprowadzone zostały elementy kształcenia zdalnego (hybrydowego) bez wskazania jednego narzędzia komunikacji – do wyboru wykładowcy. Studenci zostali przygotowani do nauczania online i otoczeni wsparciem w zakresie rozwiązywania bieżących problemów technicznych.

Systemowe wsparcie studentów wybitnych uwzględnia przewidziane Ustawą stypendium Rektora dla najlepszych studentów kierunku. Ponadto, najwybitniejszym absolwentom przyznawany jest Medal UMFC Magna cum Laude. Przyznawane jest również stypendium Fundacji Jerzego Semkowa dla studentów wyróżniających się osiągnięciami artystycznymi, naukowymi bądź zaangażowaniem w życie społeczne i dydaktyczne Uczelni – może ono zostać przeznaczone jedynie na dalsze kształcenie muzyczne, opłaty za studia, kursy, lekcje mistrzowskie. Uczelnia wspiera studentów również w pozyskiwaniu innych stypendiów (np. Swiss Mobility). Wybitnie uzdolnieni studenci mają możliwość studiowania według indywidualnego harmonogramu zajęć, co może ułatwić im rozwój na Uczelni oraz łączenie własnej działalności artystycznej z kształceniem.

Studenci mają możliwość podejmowania różnorodnych aktywności i rozwoju swoich zainteresowań, również niezwiązanych z kierunkiem studiów. Centrum działań, uzupełniających wiedzę studentów w zakresie organizacji i przedsiębiorczości, jest Biuro Karier, które zapewnia studentom możliwość spotkania z doradcą zawodowym, a także przeprowadzenia profesjonalnej sesji zdjęciowej i konsultacji portfolio. Studenci mogą uzyskać informacje na temat przeprowadzanych kursów, konkursów czy ofert pracy. Dostępne były szkolenia tj. „Zarządzanie sobą w czasie podczas pracy w domu w trakcie pandemii Covid- 19”, „Podstawy savoir-vivre w pracy artysty”, „Jak Cię widzą tak Cię słyszą, czyli jak występować z sukcesem”, „Jak znaleźć środki finansowe na działalność artystyczną”. Specyfika kierunku związana z indywidualizacją procesu uczenia się oraz orientacją na potrzeby studenta pozwala dostosować wybrane elementy kształcenia (godziny zajęć indywidualnych, dobór tematów zajęć itp..) do różnorodnych potrzeb, często bez konieczności użycia formalnych zapisów. Regulamin studiów przewiduje możliwość wnioskowania o indywidualną organizację studiów zgodnie z zapisami Ustawy, a także dostosowanie kształcenia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, w szczególności słabowidzących, przy wsparciu pełnomocnika ds. osób niepełnosprawnych.

Rekomenduje się jednakże wprowadzenie do Regulaminu Studiów zapisu dotyczącego studentek w ciąży oraz studentów-rodziców, tak, aby nie można było odmówić im urlopu oraz przyznania Indywidualnej Organizacji Studiów.

Studentom oferowane jest wsparcie materialne poprzez stypendium socjalne, stypendium dla osób z niepełnosprawnościami, zapomogi oraz własny fundusz stypendialny UMFC i stypendium *Societe Generale*. Studenci mają również możliwość korzystania ze wsparcia psychologicznego – zapewnione są trzy spotkania dla każdego studenta. Obecnie trwają prace nad rozszerzeniem wsparcia w celu zapewnienia możliwości podjęcia dłużej, regularnej terapii. Zapewniona jest również możliwość wyboru z szerokiej oferty przedmiotów fakultatywnych całej Uczelni, zgodnie ze specyficznymi zainteresowaniami studenta

Skargi i wnioski studentów rozpatrywane są odpowiednio przez Dziekana Wydziału lub Rektora. W Uczelni funkcjonuje również rzecznik dyscyplinarny ds. studentów, komisja dyscyplinarna i odwoławcza komisja dyscyplinarna. Problemy, które nie wymagają podejmowania formalnej drogi, najczęściej studenci rozwiązują nieoficjalnie, w porozumieniu z wykładowcą.

W Uczelni prowadzona jest Wewnętrzna Polityka Antymobbingowa i Antydyskryminacyjna opisana w dokumencie przyjętym zarządzeniem Rektora. Nie odnosi się ona bezpośrednio do studentów, a jedynie do pracowników Uczelni i dotychczas nie były prowadzone jednak powszechne kampanie informacyjne na ten temat. Zespół oceniający **rekomenduje** upowszechnienie wiedzy o przyjętej polityce oraz przeprowadzenie działań (na przykład przygotowanie infografik, warsztaty, wykłady) mające na celu uwrażliwienie studentów i wykładowców na wszelkie przypadki mobbingu, przemocy i dyskryminacji.

Motywowanie studentów odbywa się poprzez znaczącą ilość przeprowadzanych projektów artystycznych, które pozwalają sprawdzić się w wybranej roli. Dzieła w studenckiej obsadzie cieszą się uznaniem i wystawiane są w Polsce i za granicą, co mobilizuje studentów do dalszej wytężonej pracy. Studenci mogą również pozyskiwać granty z Uczelni (jednorazowo do 1000 złotych) na przeprowadzenie wydarzenia artystycznego. Istotnym elementem jest kontakt z wykładowcami – aktywnymi artystami cieszącymi się uznaniem w środowisku muzycznym.

Kompetencje kadry administracyjnej odpowiadają potrzebom studentów i umożliwiają rozwiązywanie pojawiających się spraw i problemów. Informacje o studiach i wsparciu studentów umieszczane są na stronie internetowej oraz tablicy ogłoszeń, uzyskać je można również bezpośrednio od pracowników Dziekanatu i Działu Nauczania. Pracownicy i studenci dysponują uczelnianymi kontami mailowymi, co usprawnia komunikację i zapewnia bezpieczeństwo przesyłanych danych. Kadra administracyjna ma możliwość brania udziału w różnorodnych szkoleniach, w ostatnich latach były to "Fotografia, prawo autorskie, wizerunek i dobro osobiste", "Tworzenie programów studiów w świetle przepisów ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (ustawy 2.0)" itp.

Uczenia wspiera samorządność studencką materialnie, organizacyjnie i merytorycznie w sposób umożliwiający pełną realizację zakładanych działań. Reprezentanci studentów wchodzi w skład organów uczelnianych oraz wydziałowych (Senat, Rada Wydziału), aktywnie włączając się w współtworzenie kierunku.

Okresowe przeglądy wsparcia studentów w procesie uczenia się nie są prowadzone w sposób formalny; odbywają się one przede wszystkim poprzez rozmowy ze studentami kierunku oraz przedstawicielami w Samorządzie – przykładem zmiany wynikającej z inicjatywy studentów jest

wprowadzona możliwość korzystania ze wszystkich sal ćwiczeniowych bez względu na kierunek studenta.

Przeprowadzane są jedynie ankiety oceny osób prowadzących zajęcia dydaktyczne. Zespół oceniający **rekomenduje** wprowadzenie procedury regularnej ewaluacji wsparcia studentów, na przykład poprzez ankietyzację poruszającą zagadnienia obsługi administracyjnej, infrastruktury i metod wsparcia w procesie uczenia się.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się prowadzone jest w sposób kompleksowy i systematyczny, z uwzględnieniem specyfiki kierunku artystycznego oraz z wykorzystaniem współczesnych technologii oraz zorientowaniem na indywidualne potrzeby studentów, w tym studentów z niepełnosprawnościami. Wsparcie obejmuje skuteczne i zróżnicowane formy przygotowania do udziału w działalności naukowej i artystycznej, wejścia na rynek pracy. Zapewnione jest systemowe wsparcie studentów wybitnych oraz motywowanie studentów do osiągania bardzo wysokich wyników w nauce. Uwzględniane są różnorodne formy aktywności studentów, sposoby zgłaszania i rozpatrywania problemów oraz skarg, obejmuje działania informacyjne i edukacyjne w zakresie przeciwdziałania przemocy i dyskryminacji. Kadra wspierająca proces uczenia się jest kompetentna i zapewnia możliwość rozwiązywania spraw studenckich. Zapewnione jest również materialne i pozamaterialne wsparcie samorządności studenckiej i organizacji studenckich. Ewaluacja wsparcia odbywa się przede wszystkim nieformalnie stąd rekomenduje się wprowadzenia rozwiązań systemowych mających na celu ocenę wsparcia przez studentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Dostęp do publicznej informacji realizowany jest przede wszystkim poprzez stronę internetową Uczelni, na której zamieszczane są dane związane z programem studiów, warunkami ich realizacji i osiągniętymi rezultatami. Zamieszczane są tam również informacje dotyczące rekrutacji oraz opisy aktualnych sukcesów studentów. Każdy z Wydziałów ma odrębną zakładkę, na której umieszczane są informacje związane z prowadzonymi kierunkami. Publikowane są również co roku informatory dla kandydatów. W budynku Uczelni znajduje się również ekran informacyjny, na którym wyświetlane są najważniejsze bieżące informacje (otwarcie naboru wniosków stypendialnych, sukcesy studentów itd.),

a wszelkie wątpliwości można wyjaśnić poprzez kontakt osobisty, telefoniczny lub mailowy z pracownikami administracji.

Informacje o studiach podane do publicznej wiadomości obejmują sylwetkę absolwenta, przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe, aktualne programy studiów kierunku, karty przedmiotów, zasady dyplomowania, informacje o programach Erasmus i MOST, informacje o wykładowcach, regulamin studiów, pomoc materialną i sprawy bytowe, harmonogramy zajęć. Osobną zakładkę na stronie internetowej posiada Biuro Karier – zamieszczane są tam informacje o kursach, szkoleniach, spotkaniach i ofertach pracy dla studentów. Regulamin potwierdzania efektów uczenia się dostępny jest jedynie dla studentów Uczelni po zalogowaniu się. Zespół oceniający **rekomenduje** jego upowszechnienie, a także udostępnianie informacji dotyczących funkcjonowania systemu zapewniania jakości kształcenia.

Wprowadzaniem informacji na stronie internetowej, w szczególności aktualności, zajmuje się Biuro Promocji i Karier, a także inne jednostki bezpośrednio związane z daną zakładką. Monitorowaniem rzetelności i aktualności zajmuje się j Kierownik Biura Promocji i Karier. Nie są przeprowadzane systematyczne badania oceny rzetelności i aktualności informacji wśród interesariuszy wewnętrznych oraz zewnętrznych - opinie pozyskiwane są jedynie nieformalnie, poprzez rozmowy. **Rekomenduje się** zatem wprowadzenie systemu ewaluacji dostępu do publicznej informacji z uwzględnieniem potrzeb interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, na przykład poprzez regularne spotkania tematyczne z interesariuszami (pracownicy, kandydaci, studenci, pracodawcy) lub przeprowadzanie ankiet pośród wymienionych interesariuszy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zapewniony jest publiczny dostęp do informacji na temat studiów, ich realizacji i osiągniętych rezultatów. Informacje zamieszczane są na stronie internetowej w sposób umożliwiający ich pozyskanie bez ograniczeń miejsca i używanego sprzętu, a także dostosowanej do potrzeb osób słabowidzących. Ponadto bieżące i najważniejsze dane odnaleźć można na tablicach w budynku Uczelni oraz uzyskać u pracowników administracji Uczelni. Nie są przewidziane procedury pozyskiwania opinii o dostępności do informacji od interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych; uwagi przekazywane są jedynie w sposób nieformalny.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Aktualnie oraz w okresie, który podlega ocenie, nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem wokalistyka w UMFC sprawuje Rektor, Prorektor ds. studenckich i dydaktyki, Dziekan, Rada Wydziału, kierownicy Katedr, Dział Nauczania. Ich kompetencje i zakres odpowiedzialności wynika z zapisów statutu uczelni. Kształcenie pedagogiczne (fakultatywne na ocenianym kierunku) objęte jest opieką merytoryczną i organizacyjną Kolegium Pedagogicznego UMFC. Kwestie związane z rozwojem artystyczno-naukowym kadry i studentów leżą w zakresie kompetencji uczelnianych organów, kierowanych przez prorektora ds. nauki: Rady Naukowej i Artystycznej UMFC i Rady Dyscypliny Naukowej. W skali całego UMFC w Warszawie funkcjonuje **uczelniany system zapewniania jakości kształcenia**, którego ciałem wykonawczym jest na nowo powołana 9 XI 2020 r. Zarządzeniem Rektora UMFC nr 72/2020 Komisja ds. Jakości Kształcenia. W skład Komisji wchodzi 22 osoby: przewodniczący – Prorektor ds. studenckich i dydaktyki, koordynator ds. zapewnienia jakości kształcenia, dziekani poszczególnych wydziałów uczelni (w tym Dziekan ocenianego kierunku), przewodniczący wydziałowych Zespołów dsJK, przedstawiciele Samorządu Studenckiego, po jednym z każdego kierunku studiów. KdsJK pełni przede wszystkim funkcję doradczą dla Rektora – przedstawia wnioski i projekty, dotyczące strategii w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia całości warszawskiej uczelni. Zakres jej działania został określony i uaktualniony w Regulaminie działania **Komisji ds. Jakości Kształcenia** Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina (Załącznik do Zarządzenia Rektora UMFC nr 22/2021 z dnia 22 kwietnia 2021 r.). Spośród wielu zadań na podkreślenie zasługuje opisanie tych, związanych z monitorowaniem programów kształcenia, zasad oceniania studentów i kadry dydaktycznej oraz z oceną stopnia wdrożenia zaleceń Polskiej Komisji Akredytacyjnej na wydziałach. W protokole z 17 XI 2020 z posiedzenia uczelnianej KdsJK znaleźć można wnioski z dyskusji w formie uchwały (odnośnie obowiązku zalecającego przekazywanie do adiustacji raportów samooceny na m-c przed terminem wysłania do biura PKA) oraz zaleceń w zakresie weryfikacji kart przedmiotów ze szczegółowym instruktażem w postaci wzorcowego formularza karty przedmiotu oraz przewodnika ich poprawnego przygotowywania. Wskazano też na możliwość pewnej modyfikacji treści i efektów uczenia się w sytuacji pracy w warunkach zagrożenia koronawirusem. Na kolejnym zebraniu KdsJK w dn. 1 XII 2020 r. podjęto jednogłośnie Uchwałę nr 2/KJK/2020, w której uszczegółowiono procedury postępowania w związku z oceną programową PKA oraz zobowiązano dziekanów każdego z wydziałów UMFC do zapoznania się ze standardami jakości kształcenia określonymi w Statucie PKA oraz do inicjowania i prowadzenia działań, zmierzających do spełniania przez wydział szczegółowych kryteriów oceny w każdym czasie w najlepszy możliwy sposób. W sensie koncepcyjnym opisane wyżej zalecenia KdsJK można uznać za **dobrą praktykę w skali całej uczelni**, godną naśladowania w środowisku akademickim.

Niestety, mimo trafnego zaprojektowania ww. zadań i procedur, wykonanie zaleceń uczelnianej KdsJK na ocenianym kierunku nie zostało wdrożone w pełni. Przedstawiony ZO PKA Raport Samooceny jest redakcyjnie niespójny, zdarzają się błędy i przeinaczenia terminologiczne oraz niekonsekwencje w stosowanym nazewnictwie, brak niektórych istotnych informacji. Podobne nieścisłości zdarzają się w kartach przedmiotów (vide kr. 2), mimo przeprowadzenia ich adiustacji.

Rekomenduje się bardziej skuteczne wdrażanie zaleceń KdsJK, w tym większą staranność w redagowaniu dokumentacji i weryfikacji kart przedmiotów.

W Raporcie Samooceny ocenianego kierunku brak odniesień do działań **Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia**, choć o jego powołaniu i pracy świadczy udostępniona podczas wizytacji

dokumentacja, m. in. decyzja Dziekana 1/10/2020 o powołaniu Wydziałowego Zespołu ds. JK; regulamin działania, określający strukturę Wydziałowego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na Wydziale Wokalno-Aktorskim (3 osobowa Komisja ds. Jakości Kształcenia – dziekan, prodziekan, kierownik Katedry wokalistyki oraz wielosobowe Ciało Doradcze), jego cele i zadania. Załączone protokoły z sześciu zebrań WZdsJK wraz z Ciałem Doradczym z bieżącego roku akademickiego 2020/21 dokumentują szeroki zakres problemów i kwestii w trudnym okresie pandemii, których rozwiązania podejmował się ZdsJK. W poprzednich latach wydziałowe struktury ds. ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia działały równie aktywnie. W wyniku ewaluacji, w odpowiedzi na oczekiwania środowiska w 2016/17 wprowadzono 3-letnie studia stacjonarne I stopnia w nowej specjalności *musical*; kolejne zmiany w programie studiów to wydłużenie o rok studiów na ww. specjalności – rozszerzenie do 4 lat zostało zaakceptowane przez Senat od roku 2021/21. Planowane też jest poszerzenie oferty edukacyjnej w specjalności *musical* o studia magisterskie – pracę nad programem studiów prowadzi specjalnie powołana komisja, powołana przez dziekana wydziału wokalnno-aktorskiego. Przedmiotem dyskusji na zebraniach WZds JK, Radzie Wydziału i Katedry Wokalistyki były m. in. modyfikacje wymogów egzaminacyjnych, zaliczeń i kolokwii oraz sposoby ich weryfikacji. Podobnie wspólnie ustalano sposoby organizacji i prowadzenia zajęć i przeprowadzania sesji egzaminacyjnych oraz rekrutacji w warunkach pandemii.

Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury. Proces przygotowywania projektów zmian zaczyna się od dyskusji w gronie pedagogów w ramach pracy poszczególnych Katedr, inicjowanej często wcześniej na zebraniach Komisji ds. ZJK oraz Wydziałowego Zespołu ds. JK. Następnie dyskutowane są one na Radzie Wydziału, która w głosowaniu podejmuje uchwały odnośnie przyjęcia projektów, z uwzględnieniem opinii Samorządu Studentów. Aktualnie, zgodnie z obowiązującymi procedurami, które przyjęła Uczelnia w nowym kształcie organizacyjnym, programy studiów oraz zmiany w programach zatwierdzane są uchwałą Senatu UMFC. Strona formalna programów studiów leży w zakresie kompetencji Działu Nauczania, merytorycznie konsultuje je Prorektor ds. studenckich i dydaktyki, a także Kierownik Kolegium Nauczycielskiego.

Analiza dokumentów oraz rozmowy podczas spotkań z ZO potwierdziły, iż proces rekrutacji i przyjęcia na studia odbywają się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów. Podobnie możemy mówić o procesie systematycznej oceny jakości kształcenia. Była ona i w dalszym ciągu jest dokonywana w oparciu o analizę wyników osiągania przez studentów zakładanych efektów uczenia się, których dostarcza:

- bieżąca ocena prac wykonywanych przez studentów podczas zajęć oraz korekta zadań realizowanych samodzielnie
- egzaminy, kolokwia, zaliczenia, prezentacje dyplomowe gotowych dzieł (nagrań, filmów, prace pisemne, itp.)
- kwalifikacja prac studenckich do zewnętrznych prezentacji i ogólnopolskich i międzynarodowych konkursów wokalnno-aktorskich
- osiągnięcia konkursowe studentów kierunku wokalistyka
- publiczne prezentacje pracy studentów kierunku wokalistyka w ramach sezonu koncertowego UMFC (Kalendarium koncertowe) oraz ich koncertowe aktywności w ramach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym
- losy zawodowe absolwentów.

Przykłady zmian, których założonym celem były działania doskonalące, podjęte na skutek wyników procesu monitorowania realizacji programu studiów oraz konsultacji z interesariuszami wewnętrznymi a także zewnętrznymi, widoczne są w dokumentacji organizacji roku akademickiego (plany studiów) i w kartach przedmiotów.

Spotkanie ZO z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego dały świadectwo niemałego wpływu interesariuszy zewnętrznych na kształtowanie programu studiów. Dyrektorzy współpracujących z ocenianym kierunkiem instytucji muzycznych takich jak Mazowiecki Teatr Muzyczny, Filharmonia Świętokrzyska, Teatr Syrena, Teatr Roma, SPAM, Fundacja „Trzy trąby” w swych wypowiedziach mocno podkreślali wagę wspólnie inicjowanych i realizowanych projektów i spektakli dla procesu ewaluacji programu kształcenia wokalistów. To skuteczna forma zewnętrznego monitoringu efektów pracy studentów. Dla procesu ewaluacji uczelni artystycznych charakterystyczne jest pełnienie przez część nauczycieli akademickich podwójnych ról poprzez sprawowanie, równoległe z pracą na uczelni, ważnych funkcji w instytucjach kultury. Ułatwia to przekaz oczekiwań otoczenia społeczno-gospodarczego przy konstruowaniu i adiustacji programu studiów.

Monitorowanie poziomu jakości kształcenia odbywa się również poprzez okresową ocenę pracy pedagogów przez studentów w formie anonimowych ankiet. Trzeba zaznaczyć, że niezależnie od ilości otrzymanych ankiet sama możliwość wyrażania opinii na ten temat wywiera pozytywny wpływ na doskonalenia metod uczenia i na jakość kontaktów ze studentami. Władze Wydziału uzyskują w ten sposób sygnały do podejmowania działań doskonalących i ew. naprawczych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów, prowadzona na kierunku wokalistyka UMFC w Warszawie, spełnia kryteria określone w standardach jakości kształcenia, ustalonych dla profilu ogólnoakademickiego. Ewaluacją i doskonaleniem jakości kształcenia na kierunku zajmuje się wyznaczona grupa osób, których kompetencje i zakres odpowiedzialności określono czytelnie. Nadzór nad kierunkiem studiów, inicjowanie i zatwierdzanie zmian programu studiów oraz przyjęcia na studia odbywają się w oparciu o oficjalnie przyjęte warunki, kryteria i procedury. Systematyczna ocena programu studiów, obejmująca wymienione w standardach jakości aspekty, dokonywana jest w oparciu o wyniki analiz z danych i informacji pozyskiwanych zarówno od interesariuszy wewnętrznych, jak i zewnętrznych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę nie zostały sformułowane zalecenia.

Poznań 6 IX 2021

5. Załączniki:

Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia

1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478, z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1669, z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2016 r. poz. 64, z późn. zm.);
4. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787);
5. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 2020 r. poz. 853.);
6. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2218);
7. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. z 2019 r. poz. 1450, z późn. zm.);
8. Statut Polskiej Komisji Akredytacyjnej przyjęty uchwałą Nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, z późn. zm.;
9. Uchwała Nr 67/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej, z późn. zm.

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil ogólnoakademicki

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiającą studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 2.4

Jeśli w programie studiów uwzględnione są praktyki zawodowe, ich program, organizacja i nadzór nad realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art.

68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk (o ile praktyki są uwzględnione w programie studiów), prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz

aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

